

УДК 7.05:391.7

DOI <https://doi.org/10.32782/uad.2024.6.12>**Мосендз Оксана Олегівна,**

доктор філософії, доцент,
доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
ORCID ID: 0000-0003-1268-2179
mosendz.oxana@gmail.com

Касьяненко Кароліна Михайлівна,

кандидат мистецтвознавства, доцент,
доцент кафедри образотворчого мистецтва та дизайну
Дніпровського національного університету імені Олеся Гончара
ORCID ID: 0000-0002-4602-314X
Sternikas@ukr.net

Красильникова Ірина Валеріївна,

кандидат педагогічних наук, доцент,
доцент кафедри образотворчого, декоративного мистецтва,
технологій і безпеки життєдіяльності
Вінницького державного педагогічного університету
імені Михайла Коцюбинського
ORCID ID: 0000-0002-3057-4000
ivs1327@gmail.com

РОЛЬ НАЦІОНАЛЬНИХ МОТИВІВ У СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ ДИЗАЙНІ ТА ЇХНІЙ ВПЛИВ НА ГЛОБАЛЬНІ ТРЕНДИ

Мета дослідження полягає у вивченні ролі національних мотивів у сучасному українському дизайні та оцінюванні їхнього впливу на формування глобальних дизайнерських тенденцій. Особливу увагу приділено інтеграції етнічних елементів у графічний дизайн, моду, ювелірне мистецтво та інтер'єрне оформлення. Дослідження спрямовано на визначення перспектив використання традиційних українських мотивів як інструменту збереження культурної спадщини та посилення економічної конкурентоспроможності. Методи дослідження охоплюють аналіз наукової літератури, класифікацію підходів до інтеграції етнічних елементів у дизайн та порівняльний аналіз впливу цих елементів на локальні й міжнародні аудиторії. Використання мультидисциплінарного підходу дало можливість урахувати культурний, економічний та соціальний контексти застосування національних мотивів. Результати дослідження демонструють, що інтеграція етнічних мотивів у сучасний дизайн сприяє збереженню національної ідентичності, підвищенню міжнародної впізнаваності українських брендів та формуванню культурного діалогу. Основними напрямками адаптації українських мотивів стали використання орнаментів у графічному дизайні, символічна адаптація традицій у брендингу, а також поєднання етнічних елементів із сучасними технологіями, такими як 3D-друк та лазерне гравіювання. Крім того, дослідження виявило значний економічний потенціал творчих індустрій, орієнтованих на впровадження етнодизайну. Висновки здійсненого дослідження підкреслюють значущість національних мотивів у формуванні конкурентоспроможного дизайну, що відповідає вимогам глобального ринку. Запропоновано практичні рекомендації для ефективного використання етнічних елементів, зокрема, адаптацію традиційних мотивів до сучасних трендів, інтеграцію національних елементів у модні колекції та освітні програми. Дослідження сприяє подальшому розвитку української креативної індустрії та її інтеграції у світовий культурний простір.

Ключові слова: етнодизайн, національні мотиви, графічний дизайн, культурна ідентичність, глобальні тренди.

Mosendz Oksana, Kasianenko Karolina, Krasylnykova Iryna. THE ROLE OF NATIONAL MOTIVES IN CONTEMPORARY UKRAINIAN DESIGN AND THEIR INFLUENCE ON GLOBAL TRENDS

The purpose of the study is to study the role of national motifs in modern Ukrainian design and assess their influence on the formation of global design trends. Special attention is paid to the integration of ethnic elements in graphic design, fashion, jewelry and interior design. The study aims to determine the prospects for using traditional Ukrainian motifs as a tool for preserving cultural heritage and strengthening economic competitiveness. The research methods include an analysis of scientific literature, a classification of approaches to integrating ethnic elements into design and a comparative analysis of the impact of these elements on local and international audiences. The use of a multidisciplinary approach allowed us to take into account the cultural, economic and social contexts of the use of national motifs. The results of the study demonstrate that the integration of ethnic motifs into modern design contributes to the preservation of national identity, increasing the international recognition of Ukrainian brands and the formation of cultural dialogue. The main directions of adaptation of Ukrainian motifs were the use of ornaments in graphic design, symbolic adaptation of traditions in branding, as well as the combination of ethnic elements with modern technologies, such as 3D printing and laser engraving. In addition, the study revealed a significant economic potential of creative industries focused on the implementation of ethnodesign. The conclusions of the study emphasize the importance of national motifs in the formation of competitive design that meets the requirements of the global market. Practical recommendations are proposed for the effective use of ethnic elements, in particular, the adaptation of traditional motifs to modern trends, the integration of national elements into fashion collections and educational programs. The study contributes to the further development of the Ukrainian creative industry and its integration into the world cultural space.

Key words: ethnodesign, national motifs, graphic design, cultural identity, global trends.

Вступ. Національні мотиви в дизайні є одним з основних елементів, що відображають культурну ідентичність народу та слугують потужним інструментом комунікації на міжнародній арені. У сучасному світі, де глобалізація та технологічний прогрес формують нові естетичні пріоритети, звернення до національних мотивів набуває нового сенсу. Воно стає не лише способом збереження культурної спадщини, але й засобом адаптації локальних особливостей до вимог глобальних трендів. Такий підхід забезпечує культурний діалог, створює унікальні дизайнерські рішення та посилює міжнародну впізнаваність брендів.

Особливої актуальності дослідження ролі національних мотивів у сучасному українському дизайні набуває в умовах підвищеного інтересу до локальних ідентичностей у глобальному культурному просторі. Сучасний український дизайн, що інтегрує етнічні елементи, є не лише візуальним маркером країни, але й важливим економічним фактором, сприяючи розвитку творчих індустрій та експортного потенціалу.

Практична значущість дослідження зумовлена потребою у формуванні конкурентоспроможного дизайну, який гармонійно поєднує традиційні українські мотиви з сучасними світовими тенденціями. Ця тема є важливою

не лише для дизайнерів, але й для підприємців, освітян та культурологів, що працюють над збереженням і просуванням української ідентичності у світі.

Наукова проблематика цього дослідження пов'язана з вивченням шляхів гармонізації етнодизайну та сучасних дизайнерських підходів, що відповідають запитам як локальної, так і міжнародної аудиторій. Водночас важливою є оцінка впливу таких рішень на формування глобальних трендів у сфері дизайну. Наприклад, орнаментальні мотиви та символіка українського етнодизайну вже знаходять відображення в моді, графічному та предметному дизайні й брендингу, створюючи унікальне поєднання традицій і сучасності [1; 2].

Аналіз наукової літератури демонструє, що в більшості досліджень увагу зосереджено на окремих етнічних аспектах сучасного українського дизайну. Так, досліджуючи роль етнодизайну як чинника консолідації суспільства та інструменту збереження культурної ідентичності, І. Сиваш доводить, що нові етнодизайнерські розробки в ідеологічній, соціальній, політичній, рекламній продукції, яку створюють професійні дизайнери та самодіяльні митці в умовах війни, сприяють підняттю бойового духу українського народу під час російської агресії [3]. Дослідниця

Н. Удріс-Бородавко, розглядаючи український «глокальний» дизайн у контексті соціальних змін під час воєнних дій, підкреслює унікальність етнічних елементів для збереження культурної ідентичності [4]. Науковиця акцентує на важливості використання національних символів у сучасних дизайнерських практиках. Варто зазначити, що Н. Удріс-Бородавко є автором книги «Графічний дизайн з українським обличчям», у якій розглядаються важливі теми етнотдизайну, зокрема методи проєктування продукції з національною українською ідентичністю. У зазначеній праці авторка визначає Революцію Гідності точкою біфуркації, з якої й розпочались значні зміни в дизайн-свідомості та проєктній культурі, що призвело до появи «гучних проєктів у сфері дизайну інтер'єру, реклами, айдентиці, дизайні упаковок, фешн-індустрії» [5, с. 4].

Проблеми етнічного стилю в графічному дизайні досліджують О. Колісник, Н. Лопухова, С. Оганесян, Ю. Соловійова та інші. Аналізуючи сучасні тенденції у сфері графічного дизайну та переваги «інтернаціонального» або «етнічного» стилю, науковиця Н. Лопухова стверджує, що, незважаючи на глобалізаційні процеси, візуальна ідентифікація кожної країни та її імідж усе ж перебувають у площині «творення національного дизайну з опорою на інноваційні технологічні досягнення та традиції українського народного мистецтва» [6, с. 12]. Варто зазначити, що в монографії С. Оганесян і О. Колісник «Знаково-символічні засоби візуальної ідентифікації бренду» [7] аналізуються знаково-символічні засоби візуальної ідентифікації бренду та акцентується на їхньому впливі на сприйняття аудиторією. Автори дослідження також розглядають механізми формування унікальної айдентики брендів. Питання використання етнічних елементів у редизайні пакування українських товарів піднімаються в роботі Ю. Соловійової та співавторів [8]. Підкреслюється думка, згідно з якою гарний дизайн пакування саме харчових товарів, особливо з етнічним забарвленням, є ефективним засобом стикання та комунікації споживача з вітчизняним мистецтвом і культурою в умовах війни, що сприяє

формуванню національної ідентичності населення.

Питання етнокультури активно обговорюються й у сфері індустрії моди. Так, дослідники N. V. Chuprina, T. V. Remenieva, I. Frolov, O. H. Tereshchenko (Н. В. Чупріна, Т. В. Рєменева, І. Фролов, О. Г. Терещенко) розглядають трансформацію стилістичних і художніх характеристик традиційного декоративного мистецтва в сучасному одязі [9]. Науковиця І. Соловій [10] аналізує можливості переосмислення української етнокультурної спадщини в контексті сталої моди. Методи мистецтвознавчого підходу у вивченні національних традицій у дизайні костюма розглядає Л. Цимбала [11]. Авторка підкреслює роль символів та орнаментів у формуванні сучасного візуального стилю, приділяючи основну увагу локальним контекстам.

У сфері театрального мистецтва дослідниця О. Ільницька (O. Ilnitska) разом зі співавторами [12] досліджують ідентичність сценічного дизайну як складову української культури ХХІ століття, акцентуючи на інтерпретації традиційних мотивів. У статті зазначено, що такі підходи посилюють унікальність національних проєктів. Науковиця Л. Обухівська [13] описує динаміку розвитку українського етнотдизайну інтер'єру, приділяючи увагу його естетичному та культурному впливу. Вчена доводить, що «гармонізація предметно-просторового середовища повинна відбуватися через свідоме, обґрунтоване використання орнаментики, колористики, декору, українських етномотивів, символіки, народних ремісничих технік, поєднання натуральних екологічних матеріалів із сучасними матеріалами і технологіями» [13, с. 216].

Увагу етнотдизайну в освітньому процесі приділяли О. Кудря, А. Король та інші. Так, проєктний підхід у навчанні етнотдизайну в контексті національних традицій досліджує О. Кудря [8]. Автор звертає увагу на необхідність розробки освітніх програм, які враховують культурну специфіку. Науковець А. Король також досліджує роль етнотдизайну в професійній підготовці дизайнерів. Дослідник доводить важливість поглибленого вивчення здобувачами етнотдизайну та

стверджує, що «практика використання етно-дизайну у професійній підготовці майбутніх фахівців із графічного дизайну досить істотно випереджає відповідні напрацювання з теорії дизайн-освіти» [15, с. 230].

Здійснений аналіз історіографії з обраної теми дає змогу стверджувати, що безпосередньо комплексне дослідження питання інтеграції національних мотивів у глобальні тренди на сьогодні ще не здійснювалося.

Мета цієї роботи полягає у визначенні ролі українських національних мотивів у сучасній дизайнерській практиці та з'ясуванні її впливу на глобальні тенденції. Для досягнення мети варто проаналізувати сучасні підходи до інтеграції етнічних елементів у дизайн, оцінити вплив українських мотивів на міжнародну аудиторію та сформулювати практичні рекомендації для ефективного використання національних елементів у глобальному контексті.

Матеріали та методи. Дослідження базується на застосуванні комплексу методів, які дали змогу всебічно розкрити роль національних мотивів у сучасному дизайні – аналіз публікацій за означеною темою, метод класифікації та порівняння. Основу аналізу складають наукові статті, монографії, звіти, а також відкриті дані, що висвітлюють аспекти інтеграції етнічних елементів у різні напрями творчих індустрій. Значну увагу приділено роботам, у яких досліджується вплив українських орнаментів, кольорових схем і символіки на формування локальних та глобальних дизайнерських трендів. Метод класифікації та компаративний аналіз дозволяють глибше розкрити роль національних мотивів у сучасному дизайні, забезпечуючи можливість для розробки практичних рекомендацій щодо їхнього ефективного використання в глобальному контексті.

Результати. Сучасний дизайн є не лише засобом естетичного самовираження, але й важливою платформою комунікації, що відображає культурні, соціальні та економічні реалії. В умовах глобалізації та стрімкого технологічного прогресу національні мотиви набувають особливого значення. Вони стають основними елементами, які допомагають визначати ідентичність, сприяють

культурному діалогу та посилюють конкурентоспроможність унікальних національних брендів на міжнародному ринку [16; 17; 18]. Для України, яка нині активно інтегрується у світовий культурний та економічний простір, ці питання є надзвичайно актуальними.

Використання народних елементів у дизайні сприяє збереженню культурної спадщини, відкриваючи нові можливості для створення унікальних рішень, які формують позитивний імідж країни у світі. Залучення українських орнаментів, символів та традицій у моду, графічний дизайн, ювелірне мистецтво та інтер'єри набуває все більшої популярності. Ці елементи не тільки підкреслюють автентичність і глибину української культури, але й стають каталізаторами розвитку творчих індустрій, що сприяють економічному зростанню та розширенню експортного потенціалу.

Інтеграція етнічних мотивів у сучасний український дизайн демонструє широкий спектр підходів, спрямованих на збереження національної ідентичності та її адаптацію до глобальних тенденцій. Особливу увагу привертають використання орнаментів, переосмислення традиційних символів у сучасному контексті та їхнє поєднання з новітніми технологіями. Такі рішення не лише підсилюють культурний діалог між країнами, але й допомагають українським дизайнерам знаходити власне місце на світовій арені.

Одним із найпоширеніших підходів є використання традиційних орнаментів у графічному та предметному дизайні. Наприклад, бренд «Etnodim» створює колекції одягу, використовуючи традиційні українські орнаменти та техніки вишивки (рис. 1). У 2023 р. компанія бренду «Etnodim» презентувала лінію сорочок із символічними геометричними візерунками, які адаптовані до сучасних трендів [20].

Орнаменти слугують базовим інструментом для створення ідентичності в сучасних дизайн-проектах [1, с. 60–61]. Вони знаходять застосування в пакуванні продукції, інтер'єрному дизайні та брендингу. Бренд «Львівська майстерня шоколаду» представив серію шоколадних виробів, натхненну творчістю видатного

Рис. 1. Одяг бренду «Etnodim» з українськими орнаментами та візерунками (символікою)

Джерело: сайт бренду «Etnodim» [19].

львівського архітектора І. Левинського (рис. 2). У дизайні пакування використані стилізовані орнаменти, що відображають характерні елементи його архітектури, включаючи мотиви, притаманні західноукраїнському модерну. Це пакування стало прикладом гармонійного поєднання етнічних та культурних символів із сучасними дизайнерськими рішеннями, сприяючи популяризації української культурної спадщини через комерційний продукт. Так, невелика компанія «Львівська майстерня шоколаду» прикрашає свій солодкий продукт та пакування до нього українськими символічними візерунками [20].

У графічному дизайні активно використовуються кольорові схеми, натхненні

національним текстилем та керамікою. Такі елементи допомагають створити впізнаваний візуальний стиль (наприклад, за допомогою логотипів, символів тощо), що відповідає потребам як національного, так і міжнародного ринків [7, с. 274–275]. Сучасні підходи до інтеграції етнічних елементів у дизайн сформовано в табл. 1.

Український дизайн вирізняється унікальною здатністю гармонійно поєднувати етнічні символи з модними тенденціями, створюючи яскраві колекції одягу та аксесуарів. Зокрема, ювелірне мистецтво активно використовує національні мотиви, надаючи виробам автентичності та значущості, що робить їх популярними на міжнародному ринку [2, с. 145].

Рис. 2. Орнаментовані товари від компанії «Львівська майстерня шоколаду»

Джерело: сайт «The Village Україна» [20].

Таблиця 1

Сучасні підходи до інтеграції етнічних елементів у дизайн

Підхід	Приклади застосування
Використання орнаментів	Графічний дизайн, пакування, інтер'єри, колекції одягу, аксесуари
Символізм та адаптація	Оформлення книжкових видань українських авторів, анімація, геймдизайн, реклама, створення логотипів, ідентифікацій брендів
Технологічні інновації	Лазерне гравіювання, комп'ютерна 3D-графіка, 3D-друк з етномотивами
Текстильні та ювелірні вироби	Колекції одягу, аксесуари

Джерело: розроблено авторами на основі [1; 2; 7].

Важливим напрямом є адаптація символіки українського народного мистецтва у сучасному брендингу. Такі елементи допомагають створювати унікальні, упізнавані бренди, які підкреслюють культурну ідентичність. Сучасні технології, зокрема 3D-друк і лазерне гравіювання, відкривають нові можливості для точного відтворення традиційних орнаментів. Завдяки цьому етнічні мотиви не лише зберігають свою автентичність, але й отримують нове життя в контексті сучасного дизайну.

Інтеграція етнічних елементів залишається однією з провідних тенденцій у глобальному дизайні. Український етностиль продовжує знаходити своє місце у світових трендах, привертаючи дедалі більшу увагу завдяки своїй культурній глибині та естетичній унікальності. У 2024 році в дизайні спостерігається зростання популярності локальних мотивів, які допомагають брендам виділятися серед конкурентів [17]. Орнаментальні та символічні елементи широко використовуються в моді, графічному дизайні та інтер'єрах, адаптуючись до сучасного контексту. Такі рішення не лише створюють візуальну унікальність, але й встановлюють емоційний зв'язок з аудиторією, стаючи важливою частиною культурного діалогу між країнами.

Український етностиль як сучасний напрям у дизайні має значний потенціал для розвитку та просування української культурної ідентичності на міжнародному рівні. Його інтеграція в сучасні дизайнерські проєкти може слугувати мостом між традиціями та інноваціями, сприяючи культурному діалогу та обміну. Однак необхідно забезпечувати обережне та поважне використання культурних елементів, уникаючи їх спотворення. Подальший розвиток українського етностилу в дизайні вимагає

досліджень, освітніх програм та колаборацій між дизайнерами, крафтсменами та культурними інституціями, щоб забезпечити його автентичність, інноваційність та відповідність сучасним трендам [21, с. 129].

Економічний вплив творчих індустрій, що використовують етнічні мотиви, підтверджується статистичними даними. У найбільших містах України (Київ, Львів, Одеса, Харків, Дніпро) зареєстровано 490 компаній та 3 323 фізичні особи-підприємці, для яких дизайн є основною сферою діяльності [18, с. 7]. Ці дані свідчать про значну концентрацію творчих індустрій у великих урбаністичних центрах.

Сучасні підходи до інтеграції етнічних елементів у дизайн в Україні охоплюють три ключові напрями: використання орнаментів, символічну адаптацію традиційних елементів і застосування технологічних інновацій. Орнаменти знаходять застосування в графічному дизайні, інтер'єрах, пакуванні та брендингу. Символічна адаптація передбачає модернізацію традиційних образів для створення логотипів, анімації, книжкових оформлень і бренд-айдентики. Новітні технології, такі як 3D-друк і лазерне гравіювання, відкривають можливості для точного відтворення етнічних мотивів у сучасних дизайнерських продуктах. Ці підходи дозволяють зберігати автентичність культури та водночас інтегрувати її в глобальні тренди.

Інтеграція українських етнічних мотивів у міжнародний дизайн викликає значний інтерес завдяки їхній унікальності та здатності формувати емоційний зв'язок з аудиторією. Українські орнаменти та символи стають основою для створення виразних візуальних рішень, які дають можливість брендам вирізнятися серед конкурентів на

глобальному ринку [17]. Їх використання активно підтримує міжнародну впізнаваність, посилюючи імідж продукції та зберігаючи її культурну автентичність.

Традиційні мотиви знаходять широке застосування у сфері моди, інтер'єрного та графічного дизайну. Вони створюють нові можливості для культурного діалогу, акцентуючи на унікальності національної ідентичності [1, с. 60–61]. Міжнародна аудиторія особливо високо цінує якість та оригінальність виробів з етнічними елементами, зокрема в ювелірному дизайні, де українські майстри досягають значних успіхів. Прикладом можуть слугувати ювелірні прикраси від «OBERIG JEWELRY», які створені на основі українських орнаментів (рис. 3).

Український графічний дизайн є прикладом унікального синтезу традиційної культури та сучасних дизайнерських підходів. Використання національних кольорів, символів і стилістичних рішень дає змогу створювати візуальні продукти, які зберігають культурну ідентичність і водночас відповідають актуальним глобальним трендам. Зокрема, логотип «Ukraine Now», розроблений у 2018 році, демонструє ефективність мінімалістичного підходу в поєднанні з жовто-синім колоритом, що є невіддільною частиною національної ідентичності [5, с. 9–10]. Цей проект став важливим кроком у формуванні міжнародного іміджу України як сучасної, креативної та самобутньої країни. Такий підхід до дизайну підтверджує значення етнічних елементів як інструменту для побудови ефективної комунікації в умовах глобалізації.

Останні тренди свідчать про все більший попит на інтеграцію етнічних мотивів у різні сфери дизайну, такі як мода, графічний

і предметний дизайн та інтер'єри. Така адаптація сприяє не лише збереженню культурної спадщини, але й додає продукції додаткової цінності в контексті глобального ринку.

Варто зазначити, що такі технології, як 3D-друк та лазерне гравіювання, забезпечують високу точність у відтворенні традиційних орнаментів. Це дає змогу створювати вироби з унікальною естетикою, що відповідають сучасним вимогам якості та стилю, забезпечуючи їм популярність на міжнародному рівні. Цей процес також демонструє значний потенціал етнічних мотивів у розвитку творчих індустрій на глобальному рівні, підкреслюючи їхню роль у формуванні нових дизайнерських підходів. На рис. 4. деталізовано за напрямками використання українських мотивів у міжнародному дизайні.

Українські етнічні мотиви значно впливають на міжнародну аудиторію завдяки своїй унікальності, культурній глибині та автентичності. Їх використання в індустрії моди, ювелірному мистецтві, графічному дизайні та інтер'єрах сприяє формуванню позитивного іміджу України та підвищенню впізнаваності брендів на глобальному ринку. Символічні елементи та орнаменти створюють емоційний зв'язок із міжнародною аудиторією, допомагаючи брендам вирізнятися серед конкурентів. Крім того, інноваційні технології, такі як 3D-друк та лазерне гравіювання, забезпечують інтеграцію етнічних мотивів у сучасний контекст, зберігаючи їхню автентичність. Ці тенденції підсилюють культурний діалог і сприяють економічному зростанню творчих індустрій.

Ефективне використання етнічних мотивів у глобальному контексті вимагає системного підходу, що базується на сучасних

Рис. 3. Ювелірні прикраси «OBERIG JEWELRY»

Джерело: сайт «OBERIG JEWELRY» [22].

Рис. 4. Використання українських мотивів у міжнародному дизайні

Джерело: створено авторами.

дослідженнях і враховує актуальні тенденції у сфері дизайну. Українські етнічні елементи мають значний потенціал для просування культури та творчих індустрій країни на міжнародному рівні. Для досягнення цієї мети важливо адаптувати традиційні мотиви до сучасних вимог, забезпечуючи їхню інтеграцію у світові тренди. На рис. 5 наведено

основні рекомендації, спрямовані на посилення впливу українських мотивів у сучасному дизайні для гармонійного поєднання традицій із сучасними технологіями й вимогами глобального ринку. Реалізація цього підходу сприятиме посиленню позицій українського дизайну та підвищенню його конкурентоспроможності на міжнародній арені.

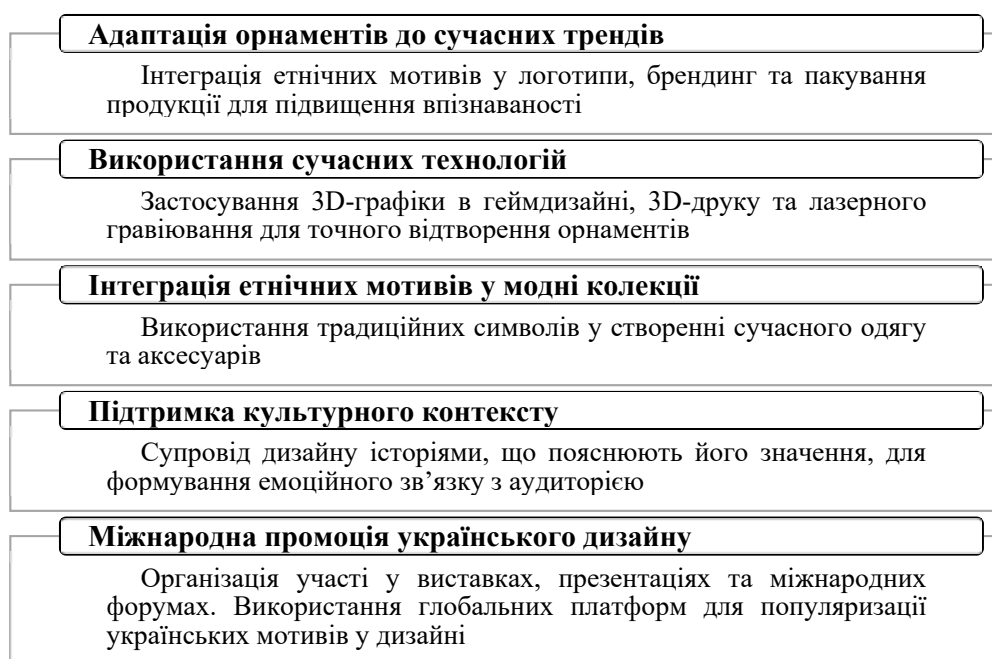

Рис. 5. Практичні рекомендації для використання національних елементів у дизайні

Джерело: створено авторами.

Варто зазначити, що повномасштабне вторгнення в Україну кардинально вплинуло на роль національних мотивів у сучасному дизайні. Етнічні елементи стали символом стійкості, єдності та культурної ідентичності, набуваючи нового значення в умовах воєнних дій. Вони використовуються як інструмент для збереження національного духу та популяризації української культури на міжнародному рівні. Дизайнерські проекти, які інтегрують ці мотиви, набули патріотичного спрямування, відображаючи боротьбу, свободу і відродження.

Символічні елементи, такі як традиційні орнаменти, кольори та форми, знайшли своє застосування в одязі, аксесуарах та графічному дизайні, стаючи засобом підтримки та солідарності. Значна кількість дизайнерів спрямовують прибутки від своїх проєктів на гуманітарну допомогу, демонструючи важливу соціальну функцію творчості під час воєнних дій.

Збройна агресія проти України також стимулювала переосмислення дизайну, перетворивши етнічні мотиви на потужний меседж, який розповідає про історію, культуру та стійкість України. Це привернуло увагу міжнародної спільноти, сприяючи популяризації українських дизайнерів та їхніх робіт. Національні мотиви стали інструментом культурного діалогу, допомагаючи зберегти й посилити

позиції української культури у світовому контексті навіть в умовах кризи.

Висновки. Отже, аналіз сучасних підходів до інтеграції етнічних елементів у дизайн демонструє, що українські фахівці вдало поєднують традиційні мотиви з сучасними технологіями, створюючи конкурентоспроможні продукти, які відповідають вимогам локального та міжнародного ринків. Український етнодизайн гармонійно адаптує культурну спадщину до глобального контексту, підкреслюючи його значний потенціал.

Українські етнічні мотиви викликають усе більший інтерес у світі, стаючи частиною модних колекцій, графічного дизайну та міжнародних виставок. Вони слугують інструментом культурного діалогу та формують емоційний зв'язок між брендами й аудиторією, сприяючи популяризації національної ідентичності.

Результати дослідження можуть бути застосовані під час створення освітніх програм, орієнтованих на інтеграцію національних мотивів у дизайн, а також для розробки стратегій просування українських проєктів на міжнародній арені. Перспективи подальших досліджень полягають у вивченні можливостей використання етнічних мотивів у цифрових продуктах і мультимедіа, що сприятиме підвищенню впізнаваності та впливу українського дизайну на глобальному рівні.

Література:

1. Рихліцька О. Д., Косик О. І. Орнаментальні мотиви в сучасних дизайн-практиках. *Українські культурологічні студії*. 2021. № 1 (8). С. 59–65. URL: http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/univ/uks/uks_2021_08.pdf#page=59 (дата звернення: 30.12.2024).
2. Пашкевич К. Л., Герасименко О. Д., Єжова О. В., Шмагало Р. Т., Люклян Н. Р. Українська естетика в дизайні сучасних ювелірних виробів. *Art and Design*. 2023. № 1 (21). С. 143–156. URL: <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/23451> (дата звернення: 30.12.2024).
3. Сиваш І. Етнодизайн – важливий чинник консолідації українського суспільства в умовах війни. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв: наук. журнал*. 2022. № 3. С. 120–123. URL: https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4495/Visnyk_3_2022_01-120-123.pdf?sequence=1&isAllowed=y (дата звернення: 06.01.2025).
4. Udris-Borodavko N. S. Ukrainian glocal design: attaining specificity in the social context of war. *The functioning of culture and art during the war: Scientific monograph*. Riga, 2024. P. 215–248.
5. Удріс-Бородавко Н. С. Графічний дизайн з українським обличчям. Київ, 2023. 204 с. URL: <https://kniga.biz.ua/pdf/37936-grafichniy-design-2.pdf?srsId=AfmBOoo80aMxrQvXsieDHHa87gYCBSZLIJ1-qVCXOAyaj9rRP7-63bFu> (дата звернення: 13.01.2025).
6. Лопухова Н. Розвиток сучасних тенденцій графічного дизайну. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2021. Вип. 44. Т. 2. С. 9–13. URL: http://aphn-journal.in.ua/archive/44_2021/part_2/44-2_2021.pdf#page=9 (дата звернення: 30.12.2024).

7. Оганесян С. В., Колісник О. В. Знаково-символічні засоби візуальної ідентифікації бренду: монографія. Київ, 2024. 212 с. URL: https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/25973/1/ZSZVIB_mono_2024.pdf (дата звернення: 30.12.2024).
8. Соловійова Ю., Антонова О., Манич Н. Національно виразні елементи у редизайні упаковки українських товарів на прикладі молочної продукції. *Економіка та суспільство*. 2022. № 46. С. 1–5. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2025> (дата звернення: 30.12.2024).
9. Chuprina N. V., Remenieva T. V., Frolov I., Tereshchenko O. H. Design of the contemporary garments on the basis of the transformation of stylistic and artistic-compositional characteristics of traditional decorative art. *Art and Design*. 2021. Vol. 3. № 15. P. 30–44. URL: <https://epec.knutd.edu.ua/handle/123456789/19163> (date of access: 30.12.2024).
10. Соловій І. Переосмислення української етнокультурної спадщини в контексті сталої моди. *Українська культура: минуле, сучасне, шляхи розвитку*. 2024. № 49. С. 526–533. URL: <https://sborniki.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/article/view/9085> (дата звернення: 30.12.2024).
11. Цимбала Л. Національні традиції у дизайні костюму: аспекти методики мистецтвознавчого аналізу. *Вісник ЛНАМ*. 2019. № 39. С. 170–180. DOI: <https://doi.org/10.37131/2524-0943-2019-39-12>
12. Ilnitska O., Kucher R., Vakulenko D., Boiko V., Pratskov R. The Identity of Stage Design as a Component of Ukrainian Culture of the 21st Century. *New Design Ideas*. 2024. Vol. 8. № 3. P. 641–655. URL: http://jomardpublishing.com/UploadFiles/Files/journals/NDI/V8N3/Ilnitska_et_al.pdf (date of access: 30.12.2024).
13. Обухівська Л. Сучасний український етнодизайн інтер'єру: стрімка динаміка і світове визнання. *Деміург: ідеї, технології, перспективи дизайну*. 2020. № 3 (2). С. 202–220. URL: <http://demiurge.knukim.edu.ua/article/view/220080/220049> (дата звернення: 06.01.2025).
14. Кудря О. В. Проектний підхід у навчанні здобувачів освіти етнодизайну в контексті національних традицій українського народу. *Наукові записки. Серія: Проблеми природничо-математичної, технологічної та професійної освіти*. 2024. № 2. С. 98–104. URL: <https://journals.cusu.in.ua/index.php/pmtp/article/view/542> (дата звернення: 30.12.2024).
15. Король А. Етнодизайн у професійній підготовці майбутніх графічних дизайнерів. *Věda a perspektivy*. 2024. № 3 (34). С. 221–233. URL: <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/10008> (дата звернення: 30.12.2024).
16. Мода в українському етностилі – поєднання традицій та сучасності. *ФАКТ: вебсайт*. 2024. URL: <https://fact-news.com.ua/moda-v-ukrainskomu-etnostili-poednannya-traditsij-ta-suchasnosti> (дата звернення: 30.12.2024).
17. Великий огляд дизайн-трендів на 2024 рік. 2024. *CASES: вебсайт*. URL: https://cases.media/en/article/velikii-oglyad-dizain-trendiv-na-2024-rik?srsId=AfmBOorU_Vvzrzqy8WZhTa3iSYHQpdA-3r8DhSKIRZr55m30ZezVmBnB (дата звернення: 30.12.2024).
18. Кривецька Л., Кобринович М., Воробей В., Плющева О. Стан розвитку дизайну в Україні (на прикладі графічного та предметного дизайну). Звіт за результатами дослідження. Львів, 2019. 73 с.
19. Etnodim – бренд сучасного вишитого одягу. *Etnodim: вебсайт*. 2025. URL: <https://etnodim.ua/> (дата звернення: 07.01.2025).
20. Мельник К. Колекцію шоколаду, присвячену архітекторові Левинському, створила «Львівська майстерня шоколаду». *The Village Україна: вебсайт*. 2024. URL: <https://www.village.com.ua/village/food/food-news/350685-kolektsiyu-shokoladu-prisvyachenu-arhitektoru-levinskomu-stvorila-lvivska-maysternya-shokoladu> (дата звернення: 07.01.2025).
21. Ігнатенко Л., Косаревська Р. Український етностиль як сучасний напрямок в дизайні. *Сучасний гуманітарний та мистецтвознавчий дискурс: матеріали Всеукраїнської Інтернет-конференції молодих учених, студентів, аспірантів. 30 березня 2024 р. Львів – Торунь: Liha-Pres*. 2024. С. 127–130. URL: <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/download/270/8166/18339-1?inline=1> (дата звернення: 15.01.2025).
22. Ювелірні прикраси. *OBERIG JEWELRY: вебсайт*. 2025. URL: <https://oberig.jewelry/> (дата звернення: 07.01.2025).

References:

1. Rykhlytska, O. D., & Kosyk, O. I. (2021). Ornamentální motyvy v súčasnykh dizain-praktykakh [Ornamental motives in contemporary design practices]. *Ukrainski kulturolohični studii – Ukrainian Cultural Studies*, 1(8), 59–65. Retrieved from http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/host/10.23.10.100/db/ftp/univ/uks/uks_2021_08.pdf#page=59 [in Ukrainian].
2. Pashkevych, K. L., Herasymenko, O. D., Yezhova, O. V., Shmahalo, R. T., & Lyuklyan, N. R. (2023). *Ukrainska estetyka v dizaini suchasnykh yuvelirnykh vyrobiv* [Ukrainian aesthetics in the design

of contemporary jewelry]. *Art and Design*, 1(21), 143–156. Retrieved from <https://er.knutd.edu.ua/handle/123456789/23451> [in Ukrainian].

3. Syvash, I. (2022). Etnodyzayn – vazhlyvyy chynnyk konsolidatsiyi ukrayinskoho suspilstva v umovakh viyny [Ethnodesign is an important factor in the consolidation of Ukrainian society in times of war]. *Visnyk Natsionalnoyi akademiyi kerivnykh kadrov kultury i mystetstv: nauk. zhurnal – Bulletin of the National Academy of Managers of Culture and Arts: scientific journal*, 3, 120–123. Retrieved from https://elib.nakkkim.edu.ua/bitstream/handle/123456789/4495/Visnyk_3_2022_01-120-123.pdf?sequence=1&isAllowed=y [in Ukrainian].

4. Udris-Borodavko, N. S. (2024). Ukrainian glocal design: attaining specificity in the social context of war. In *The functioning of culture and art during the war: Scientific monograph*. Riga. P. 215–248.

5. Udris-Borodavko, N. S. (2023). *Hrafichnyy dyzayn z ukrayinskym oblychchiam [Graphic design with a Ukrainian face]*. Kyiv. Retrieved from <https://kniga.biz.ua/pdf/37936-grafichniy-design-2.pdf?srsId=AfmBOoo80aMxrQvXsieDHHa87gYCBSZLIJ1-qVCXOAyaj9rRP7-63bFu> [in Ukrainian].

6. Lopukhova, N. (2021). Rozvytok suchasnykh tendentsii hrafichnoho dyzainu [Development of modern trends in graphic design]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk – Current Issues of Humanities*, 44(2), 9–13. Retrieved from http://aphn-journal.in.ua/archive/44_2021/part_2/44-2_2021.pdf#page=9 [in Ukrainian].

7. Ohanyesyan, S. V., & Kolisnyk, O. V. (2024). *Znakovo-symbolichni zasoby vizualnoi identyfikatsii brendu: monohrafiia [Symbolic means of visual brand identification: monograph]*. Kyiv. Retrieved from https://er.knutd.edu.ua/bitstream/123456789/25973/1/ZSZVIB_mono_2024.pdf [in Ukrainian].

8. Solovyova, Yu., Antonova, O., & Manych, N. (2022). Natsionalno vyrazni elementy u redyzaeni upakovky ukraïnskykh tovariv na prykladi molochnoi produktsii [Nationally expressive elements in the redesign of Ukrainian goods packaging using the example of dairy products]. *Ekonomika ta suspilstvo – Economy and Society*, 46, 1–5. Retrieved from <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/2025> [in Ukrainian].

9. Chuprina, N. V., Remenieva, T. V., Frolov, I., & Tereshchenko, O. H. (2021). Design of the contemporary garments on the basis of the transformation of stylistic and artistic-compositional characteristics of traditional decorative art. *Art and Design*, 3(15), 30–44. Retrieved from <https://epec.knutd.edu.ua/handle/123456789/19163>.

10. Solovii, I. (2024). Pereosmyslennya ukraïnskoi etnokulturnoi spadshchyny v konteksti staloho mody [Reinterpreting Ukrainian ethnocultural heritage in the context of sustainable fashion]. *Ukraïnska kultura: mynule, suchasne, shlyakhy rozvytku – Ukrainian Culture: Past, Present, and Development Paths*, 49, 526–533. Retrieved from <https://sborniki.rshu.edu.ua/index.php/ucpmk/article/view/9085> [in Ukrainian].

11. Tsymbala, L. (2019). National traditions in costume design: aspects of the methodology of art criticism analysis [Natsionalni tradytsiyi v dyzayni kostyuma: aspekty metodolohiyi mystetstvoznavchoho analizu]. *Bulletin of Lviv National Academy of Arts – Visnyk Lvivskoyi natsionalnoyi akademiyi mystetstv*, 39, 170–180. Retrieved from <https://doi.org/10.37131/2524-0943-2019-39-12> [in Ukrainian].

12. Ilnitska, O., Kucher, R., Vakulenko, D., Boiko, V., & Pratskov, R. (2024). The identity of stage design as a component of Ukrainian culture of the 21st century. *New Design Ideas*, 8(3), 641–655. Retrieved from http://jomardpublishing.com/UploadFiles/Files/journals/NDI/V8N3/Ilnitska_et_al.pdf.

13. Obukhivska, L. (2020). Suchasnyy ukraïnsky etnodyzayn interyeru: strimka dynamika i svitove vyznannya [Modern Ukrainian ethno interior design: rapid dynamics and global recognition]. *Demiurh: ideyi, tekhnolohiyi, perspektyvy dyzaynu – Demiurge: ideas, technologies, design perspectives*, 3(2), 202–220. Retrieved from <http://demiurge.knukim.edu.ua/article/view/220080/220049> [in Ukrainian].

14. Kudria, O. V. (2024). Proiektnyi pidkhid u navchanni здобувачів освіти etnodyzainu v konteksti natsionalnykh tradytsii ukraïnskoho narodu [Project approach in teaching ethnodesign in the context of Ukrainian national traditions]. *Naukovi zapysky. Serii: Problemy pryrodnychno-matematychnoi, tekhnolohichnoi ta profesiinnoi osvity – Scientific Notes. Series: Problems of Natural-Mathematical, Technological, and Professional Education*, 2, 98–104. Retrieved from <https://journals.cusu.in.ua/index.php/pmt/article/view/542> [in Ukrainian].

15. Korol, A. (2024). Etnodyzain u profesiinii pidhotovtsi maibutnykh hrafichnykh dyzaineriv [Ethnodesign in professional training of future graphic designers]. *Věda a perspektivy – Science and Perspectives*, 3(34), 221–233. Retrieved from <http://perspectives.pp.ua/index.php/vp/article/view/10008> [in Ukrainian].

16. Moda v ukraïnskomu etnostyli – poiednannia tradytsii ta suchasnosti [Fashion in Ukrainian ethno style – combining traditions and modernity] (2024). *FAKT: vebseit – FACT: website*. Retrieved from <https://fact-news.com.ua/moda-v-ukraïnskomu-etnostyli-poiednannia-tradytsij-ta-suchasnosti> [in Ukrainian].

17. Velykyi ohliad dyzain-trendiv na 2024 rik [Great overview of design trends for 2024]. (2024). *CASES: website*. Retrieved from <https://cases.media/en/article/velikii-oglyad-dizain-trendiv-na-2024-rik> [in Ukrainian].

18. Kryvetska, L., Kobrynovych, M., Vorobey, V., & Plyushcheva, O. (2019). *Stan rozvytku dyzainu v Ukraini (na prykladi hrafichnoho ta predmetnoho dyzainu). Zvit za rezultatamy doslidzhennya [The state of design development in Ukraine (on the example of graphic and industrial design). Report on research results]*. Lviv.
19. Etnodim – brend suchasnoho vyshytoho odyahu [Etnodim – a brand of modern embroidered clothing]. (2025). *Etnodim: website*. Retrieved from <https://etnodim.ua/> [in Ukrainian].
20. Melnyk, K. (2025). Kolektsiyu shokoladu, prysvyachenu arkhitektorovi Levynskomu, stvoryla «Lvivska maysternya shokoladu» [The chocolate collection dedicated to the architect Levynsky was created by the Lviv Chocolate Workshop]. *The Village Ukrayina: website*. Retrieved from <https://www.village.com.ua/village/food/food-news/350685-kolektsiyu-shokoladu-prisvyachenu-arhitektoru-levynskomu-stvorila-lvivska-maysternya-shokoladu> [in Ukrainian].
21. Ihnatenko, L., & Kosarevska R. (2024). Ukrayinskyy etnostyl yak suchasnyy napryamok v dyzayni [Ukrainian ethnostyle as a modern direction in design]. *Suchasnyy humanitarnyy ta mystetstvoznavchyy dyskurs: materialy Vseukrayinskoyi Internet-konferentsiyi molodykh uchenykh, studentiv, aspirantiv. 30 bereznya 2024 r. Lviv – Torun: Liha-Pres – Modern humanitarian and art history discourse: materials of the All-Ukrainian Internet conference of young scientists, students, postgraduates. March 30, 2024 Lviv – Toruń: Liha-Pres*, 127–130. Retrieved from <http://catalog.liha-pres.eu/index.php/liha-pres/catalog/download/270/8166/18339-1?inline=1> [in Ukrainian].
22. Yuvelirni prykrasy [Jewelery decorations]. (2025). *OBERIG JEWELRY: website*. Retrieved from <https://oberig.jewelry/> [in Ukrainian].